

Výlet na Gaustatoppen

S vidinou příslibeného jasného počasí jsme ráno vstali s nadšením a velkým očekáváním. Já jsem se jala přípravy snídaně. Můj přítel Tomáš a jeho rodiče se propracovali přes koupelnu až k oblékání. Snídaně musí být vydatná. Čeká nás dlouhá cesta z Osla do Telemarku autem a poté vytoužený výšlap na jeho nejvyšší horu Gaustatoppen, která se pyšní obstojnými 1883 m n.m.. Protože nevlastníme auto, rozhodli jsme se si jedno vypůjčit, a to elektrické. Už nějakou dobu sníme o vlastním vozítku a měli jsme několik typů vyhlédnutých. Takto se nám naskytla možnost si jednoho našeho favorita vyzkoušet a vůbec poprvé se posadit do elektro auta.

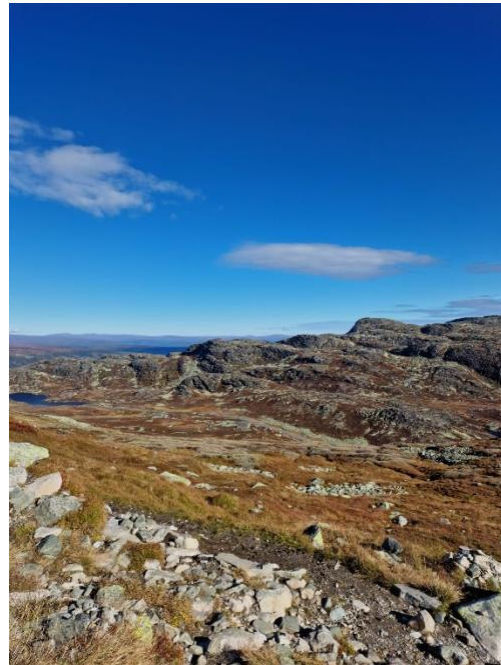

Bylo nutné s sebou trošku hodit. Čekala nás ještě cesta metrem z Grorud do Nationaltheatret a krátká chůze na Aker Brygge, kde na nás v osm hodin čekal nablýskaný Mercedes Benz. S naplněnými batohy jsme vyrazili, vyzvedli si klíče v auto půjčovně a s nadšením se vrhli do garáže hledat toho krasavce. Dle zkušeného oka profesionálního řidiče, pantáty a informovaného přítele, který měsíc zkoumal na Youtube všemožné auto recenze, jsem vybrali velmi dobře. Počáteční malé komplikace, kdy se nám nedařilo auto odpojit od nabíječky (ten malý čudlík nikdo prostě neviděl) už zbylo

jen zdokumentovat všechny možné odřeniny (pro jistotu) a mohlo se vyrazit. Jeden by neřekl, jaký může být adrenalin vyparkovat s tak citlivým ovládním, ale řidič z povolání se nezaleknul a umně bez komplikací vyjel z podzemní garáže a připojil se k ranní špičce. Ženské osazenstvo posazené na zadní sedačky bylo v průběhu cesty náležitě poučeno o všech možných vychytávkách a schopnostech vozítka, což bylo náležitě oceněno nadšeným „hmm“.

Do cíle jsme přijeli chvíli po 11 hodině. Posledních několik kilometrů nás připravovalo na úchvatnou scenérii, která nás na místě čekala a dávala tušit, že v průběhu výšlapu na horu bude ještě mnoho neskutečného k vidění.

Na Gaustatoppen můžete vylézt hned pěti různými cestami s odlišnou úrovní obtížnosti a časovou náročností. Nejlehčí je svézt se lenivě Gaustabanen, který vás po kolejích dopraví o 650 metrů výše a pak už je to na úplný vrchol jen pár kroků. Další trasa, kterou jsme si vybrali my, je přibližně 4,54 km dlouhá a lze ji dokončit za necelé tři hodiny. Začíná na Stavsro parking a převýšení je 620 m. Obtížnější cesta měří 3,82 km. Pro průměrného lezce to znamená opět necelé tři hodiny námahy. Dostanete se na ní z

Svineroe parking a dosáhnete převýšení 770 m. Sedm hodin a čtyřicet minut byste šplhali na vrchol, pokud byste dojeli až na Selstali parking. Cesta na parkoviště Selstali vede přes Rjukan. Časová náročnost je již vyšší, a to čtyři a půl hodiny. Převýšení je v tomto případě 880 m. No a nejdelší cesta má krásných 11 km na vrchol s převýšením 1520 m, zvládnutelná pro zdravého jedince za cca sedm hodin a začíná na autobusové zastávce Rjukan torg. Autobusem z Osla s přestupem se sem dostanete za krásných 300 - 400 NOK, záleží na období. Cesta trvá tři a půl hodiny. Obě poslední zmíněné cesty je dobré vykonat v létě. Přeci jenom je terén členitý a nechcete našlapovat po tmě.

My zvolili druhou cestu, z parkingu Stavsro, která nám přišla, vzhledem k sestavě výpravy a ročnímu období nejvhodnější. Na parkovišti je k dispozici toaleta, kterou doporučujeme před výšlapem použít, i když se vám zrovna nechce. Je překvapivě zdarma a v budoucnu, až budete pochodovat v chladném a větrném počasí, rozhodnutí odskočit si určitě oceníte. Trasa začíná za vrátky na druhé straně silnice a vede vzhůru po stezce značené červenou barvou. Cesta byla velmi kamenitá a protkaná potůčky, které si hledaly cestu z okolních vršků, lemující stezku. První kilometr byl příjemný a velmi bezpečný. Pomalu se otevíraly další a další scenérie okolní přírody a bylo mnoho, co fotografovat. Čím výše jsme mířili, tím více fascinující výhled se nám naskýtal.

Od druhé třetiny se každým metrem měnilo okolní klima. Blížící se výši

1550 m nad mořem už ovládal ostrý a ledový vítr. Původní roztančené bystřiny změnil mráz v led. Vívaly nás také první sněhové vločky. Na začátku výstupu se zdál vrchol nedostupný a příkrý, a pochybovali jsme, zda se nám podaří dojít až do cíle. Nyní, když jsme stáli v patách hory, jsme měli k posouzení obtížnosti lepší pozici a vrchol se již nezdál tak nedostupný. Vzápětí nás ale dohnaly mraky, které dle předpovědi měly ještě dobrou hodinku dvě počkat, než nám celou horu zahalí do mlžného pláště. Po dalších několika metrech jsme již pochodovali po minimálně 10

cm vysoké zmrzlé vrstvě sněhu. Nyní začala cesta být zábavnější. Tedy alespoň pro mě a psa. Přítel zaujal pozici podpory pro unavenou stařešinu, potulující se patnáct metrů pode mnou. Sklon výstupu byl již náročný a červená barva se ztratila v závějích a mlze. Cestu jsme tedy tušili dle vyšlapaných stop od předchozích lezců a výletníků. Ty se ale začaly rozcházet, čím blíže jsme byli vrcholu. S mračnem již splynulo vše a dohlédli jsme už jen sotva pár desítek centimetrů před sebe.

Našemu psovi to ovšem nevadilo. Cestu už přestal hledat a běhal po hoře nahoru a dolu šťastný jako blecha. Po trase jsem potkali mnoho turistů, kteří měli stejný nápad, jak trávit pátek. Většina byla skvěle vybavena v podobě kvalitního oblečení a obuvi na podobně nehostinné túry. Nicméně i tu se našli nešťastníci, kteří se vraceli zpět dolů ve spěchu v plátěných teniskách a vycházkovém oblečení.

Poslední kroky k první známce blízcího se vrcholku - toaletám - již byly velmi příkré, kluzké, absolutně bez viditelnosti, nemluvě o mrazu a větru, který si s tělem nehezky pohrával. Toalety se nachází ve vstupu do skalního tunelu, na jejímž konci jsou schody

vedoucí do restaurace o několik metrů výš a také konečná stanice zmíněné lanovky Gaustabanen.

Velmi záhy jsme ucítili vůni sladkého pečiva, po níž jsme se vydali s očekáváním pohostinné restaurace. Zamrzlé smysly nás ovšem zavedly až téměř na vrchol a my nabyli domněnky, že nás jen šálil čuch a žádná restaurace se v této výši nenachází.

Na vrchol, úplný vrchol jsme ale nedošli. Posledních několik metrů od vytouženého cíle nás odřízlo stále se zhoršující počasí. Další část cesty po hřebeni nebyla vůbec vidět. Okolí se zdálo být příliš příkré a i přes instalovaný řetěz, který měl lezce jistit, se cesta nezdála vůbec bezpečná. Vítr byl příliš silný a kromě přítele na to neměl nikdo odvahu. Tomáš dostal jednoduše zákaz a spokojili jsme se tedy s „téměř vrcholem“. Na místě, kde jsme stáli měl být výhled do všech světových stran. Instalované zábradlí je zároveň informační deska, která nám oznamuje,

kam až můžeme dohlédnout v různých směrech. Až 1/6 Norska je z tohoto bodu viditelná pouhým okem. Odtud lze vidět i Færder maják ve Fjordech v Oslu. Nutno dodat, že za dobré viditelnosti. Nyní se viditelnost rovnala nule. Mysleli jsme tedy, že máme s výhledem smůlu. Nikoho to ovšem netrápilo tolik, jako Tomáše. Celý výlet vymyslel a měl naplánováno do puntíku i počasí. To mělo ovšem plány jiné.

Když jsme usoudili, že už nás na vrcholku nic nadržuje a viděli jsme co se dalo, vydali jsme se na cestu zpět z vrcholu. Po pár krocích se ve sněhu ale zjevily dveře, které hlásili jackpot. Restaurace. Tak přeci jenom nejsme blázni! Ihned jsme zapluli dovnitř. Naneštěstí pro pejska, dovnitř smí jen

dvounožci. Zůstal tedy v mezidveřích s dalším chlupáčem, trpělivě čekající na svého majitele, až se nasytí a zahřejí. Za dveřmi byla menší místnost s barem a hned vedle další prostor, kde bylo mnoho volného místa k sezení u stolů. Hned vedle našeho stolu se nacházely schody zpět do tunelu s toaletami a lanovkou. Jeden stůl jsme obsadili a vybalili svačiny. Přišlo nám hloupé jíst tu své, tak jsme si koupili alespoň čaj.

Po posilnění jsme se vypravili zpět. Odpad jsme pobrali s sebou, protože bufet nepřijímá odpad. Vyzvedli jsme

našeho pejska a jali se hledat cestu dolů. Ta se nyní zdála mnohem příkřejší a skoro bylo nemožné po zledovatěném sněhu sejít dolu, aniž byste uklouzli na zem. Já už se viděla, jak mi ujede noha a letím z hory dolů. Takže jsem si nejhorší část cesty užila pomalou a opatrnou jízdou po zadku. Než jsme sklouzli zpět k místu, kde se nachází vstup do tunelu, počasí se rozhodlo nás za námahu odměnit. Jako ve snu se rozestoupily všechny mraky a ze tří stran se nám otevřel výhled k nezaplacení. Tomáš na nic nečekal a fotil jako smyslů zbavený. I zbytek výpravy si pořídilo pár snímků jako doklad toho, co jsme dokázali.

Po počátečním opatrném sestupu jsme brzy našli stopu a cesta byla mnohem lépe schůdná. Příležitost udělat více fotek se nám naskytlo blízko vrcholu ještě v jeden krátký moment a pak už jsem pokračovali opět ve zhoršené viditelnosti, která nás doprovázela až k patě hory. náš návrat nabral rychlejší tempo a i to z toho důvodu, že nás tolik nehřála naše námaha. Sestup dolů trval zlomek času oproti výstupu a ani jsme se nenadáli, a byli jsme zpět na parkovišti. Za jásotu jsme nasunuli svá zmrzlá pozadí do auta. Cesta domů nám zabere dvě a půl hodiny a není na co čekat.

V roce 2023 plánujeme na horu vystoupat znovu, tentokrát jen já, přítel a pes. Tentokrát chceme projít trasu dlouhou přes sedm kilometrů na kterou je vhodné letní počasí, kdy nepřichází tma. Už teď se moc těšíme, protože hora má prostě neskutečné kouzlo a cesta je ohromně zábavná.

Všechny informace najdete na níže uvedených odkazech, včetně dalších možností, jak si užít tuhle dokonalou přírodu, a třeba se i ubytovat. A pokud byste měli dotazy, rozhodně nás neváhejte kontaktovat.

<https://gaustabanen.no/>

<https://www.gausta.com/reisen-hit/>